

L'OPINIÓ

Surt cada dissabte

15 cèntims

EDITORIAL

També tenen dret a menjar

La Acció, de Terrasa, ha tingut l'encert de suggerir un tema molt interessant. La necessitat de renumerar tant com es pugui conferenciant i escriptors.

Fins no fa gaire era costum general organitzar conferències gratuïtes. Es reunia una Junta de qualsevulla societat o centre i, donant mostres d'amor a la cultura i d'interès pels socis, distribuïa un programa de temes entre uns quants noms prestigiosos. Els designats rebien el convit i amb ell l'honor d'ésser escoltats per un públic més o menys nombros. I no cobraven res.

La cosa ha variat. Avui són poques les entitats que desconeixen els drets dels intel·lectuals a viure del seu difícil treball com qualsevulla altre mortal, i quan fan treballar un home el paguen.

El mateix s'esdevé amb la col·laboració periodística. Si un escriptor viu de la ploma, en general ningú no gosa fer-lo escriure de franc.

Hi ha casos, però, en que l'escriptor encara que sigui professional deu fer sacrificis. Es tracta de les publicacions la ideologia de les quals és la mateixa del periodista. A aquestes, si no estan econòmicament enfortides, cal fer-les una excepció. No hi ha ningú exempt de consagrar les hores que bonament pugui a ajudar el seu partit o el seu ideari. Uns amb diners, altres amb treballs, tots els afiliats tenen l'obligació ineludible d'ocupar el lloc d'honor. Nosaltres en sabem alguna cosa d'això, i així com és llarga la llista dels que no han amagat el cos, algun dia, quan l'ocasió es presenti, podrem donar detalls interessants sobre les conviccions de grans patriotes, fortíssims davant del preu d'un article, i atacats d'anèmia cerebral repentina quan el pagament ha esdevingut problemàtic o definitivament decaigut.

Veureu llavors extremistes que han fet cua anant a oferir treballs als mecenas de l'altre camp; pairalistes demòcrates convertits pel Frare Miquel, i caríssims amics que els tenies el cor robat transformats en crítics de llengua esmolada. El nostre arxiu comença a ésser ric i serà molt buscat quan li arribi l'hora de sortir del cau.

Primer de Maig

per EMILI GRANIER-BARRERA

En el període heroic del Socialisme, hi va haver un Congrés. Un d'aquells congressos fecunds, inoblidables, de la Internacional encara unificada, que tots els militants joves enyorem una mica malgrat no haver estat a temps de conèixer-los. Quin era aquest congrés? Jo no sabria dir-ho, ara. I, tanmateix, no interessa. Potser fou el de Londres de 1889, aquell que inspirà a Engels unes altres paraules liminars al "Manifest Comunista", i féu així que s'afegís un pròleg més a aquest famós pamflet ja superprologat. Potser fou un altre. Però tant se'ns en dona... El cas és que els obrers actuals ja han oblidat el Congrés, però celebren la Festa nobilíssima. Una mica més, i la festa esdevindria tradició — aquesta cosa estulta que és la Tradició, fins i tot quan té arrels revolucionàries.

Aquells bons precursors internacionals que instauraren la Festa tingueren un encert gairebé genial. El treball és la sola força fecunda, l'única font de vida inextingible, allò que fa perenne tota inquietud personal o col·lectiva. I calia honorar-lo dignament. Quina cosa millor, doncs, que acordar la Diada de la Tasca amb el sol i amb el cel i amb els aires de Maig, prometedor d'ubèrrimes col·lites, gràvid de fecunditats, plenitud vivent de potencials rebrollades?

Hi ha una mica de festa pagana en aquest inici del maig de l'esclau. La joia delirant de les ensenyes rojes omple de ressonàncies els ulls, hores abans sadolls de seculars fatigues. L'aire tebió promet justícies noves als braços forts, i gonfla els pits obscurs d'esperances callades. La sonsònia de cantúries reposades — reminiscència de vells rites — fa esdevenir tivant l'odi ancestral... Tot plegat llampegueja en les nines somortes dels dies, i trontolla la terra pròdiga.

El maig és ardent, i la flama del pit de l'esclau miserable s'abriva, i els bur-

gesos tremolen. Ells ja saben que TOT és injust... I de les injustícies que trobaren fetes salten espurnes, i l'empenta de TOTS clivella llur domini. La massa — aquesta personalitat multiforme, actual, invencible demà—envolta els privilegis i els endogala. I tots els elements de la ciència i de la tècnica es posen del seu cantó per aterrar les castes.

Ja no és una classe, ni tan sols la més gran de les classes. Ja són tots els homes de cor generós, tots els homes de pensa clara, que senten la necessitat del Socialisme. I els burgesos intel·ligents — que tanmateix n'hi ha — s'adonen que ELLS TAMBE HI GUANYARAN. En aquest Diada de Maig, sota el cel clar i sobre la terra pròdiga, ja tremola avui dia una esperança universal, un desig multiforme de deslliurament, animador de formidables gestes. I és aquesta enorme promesa que plana, dolcíssima, damunt l'anècdota de les cantúries i les fontades inconscients.

En el Primer de Maig, les eines reposen, i llurs esperits de metall senten, com l'obrer de mans destres que les mou sovint, tota l'alegria del pressentiment de la llibertat. Els llibres empolsats, ingenus, que dormen en les golfes resclosides de les llars esclaves, esdevenen radiants. I les lletres greixoses de les cobertes—que diuen Marx, i Engels, i Bakunin, i Kropotkin, i Jaurès, i Lafargue, i Sorel, i Lenin, — semblen animar-se amb l'alenada càlida dels seus autors i fondre's en llur glòria inextingible.

Primer de Maig! Festa clara, visió serena d'un nou paganisme, clam! Fes voleiar per tot les ensenyes rojes en l'esgarriança del vent ardent, del vent ample... Dona nous optimismes als homes. Fonho tot — odis tivants, fatigues seculars, pits gonflats, aire tebi — en una tensió fermissima. I acosta l'hora de la lluita immensa.